

Finansdepartementet

Sendt inn elektronisk

Oslo, 23. mars 2020

Høring – endringer i hvitvaskingsregelverket – EUs femte hvitvaskingsdirektiv mv.

Verdpapirforetakenes Forbund (VPFF) viser til departementets høringsbrev datert 17. desember 2019 vedrørende ovennevnte, Finanstilsynets høringsnotat av 1. november 2019, samt notat fra Finans Norge vedlagt høringen.

VPFF har følgende merknader til Finanstilsynets høringsnotat:

Punkt 11 Kundetiltak hvor kunden er etablert i høyrisikoland

Forslag til § 4-14, 3. ledd bokstav h. stiller krav om godkjenning fra «ledelsen», mens det i hvitvaskingsloven §§ 18 og 19 stilles krav om godkjenning fra «overordnet». Hvis det ikke er tilsiktet å være noen forskjell på hvilket ledelsesnivå som forventes at foretar godkjenningen, bør det samme uttrykket benyttes i de ulike bestemmelsene. I motsatt fall bør det komme en nærmere forklaring. For øvrig kan det presiseres at «overordnet» ikke behøver å være styret.

Forslag til ny § 4-14, 6. ledd henviser til «stat nevnt i første ledd», men ikke til «andre land» som departementet har fattet vedtak om at forpliktelsene i første ledd også skal gjelde for, jf andre ledd. Det stilles spørsmål om forbudet mot å legge til grunn kundetiltak utført av tredjeparter, mangler en henvisning til andre ledd.

Punkt 12 Avvikling av kundeforhold

Ved avvikling av kundeforhold etter den foreslåtte nye bestemmelsen i hvitvaskingsforskriften er det fortsatt stor usikkerhet om hvordan innestående verdier på en VPS-konto skal håndteres ved en avvikling av kundeforhold. Det er ønskelig med veiledning knyttet til dette, og at myndighetene går i dialog med VPS.

Som kontofører er det p.t. ikke mulig å avvikle VPS konti med innestående verdier, og således avvikle kundeforhold. Reglene bør endres slik at det blir mulig å sette verdipapirene inn på en omnibuskonto eller lignende, for således å kunne avvikle kundeforholdet.

Punkt 16 – Lagring av personopplysninger og underpunkt 20.4 lagring av personopplysninger.

Det foreslås en utvidet lagringsplikt for kundeforhold og enkelttransaksjoner som har vært vurdert til høy risiko.

Dagens metode for å slette data er datomerking. Innføring av differensiert sletting basert på risikoklassifisering innebærer behov for et nytt datafelt i alle systemer som benyttes til datalagring.

En regel om differensiering av lagringstiden for «høyrisikokunder» og enkelttransaksjoner anses som utfordrende å gjennomføre for foretakene i praksis. Det vil påløpe store kostnader og kreve store ressurser for å skulle skille ut f. eks. transaksjonsdokumenter og lydopptak knyttet til enkeltkunder, som også er lagret i ulike systemer, samt enkeltstående transaksjoner. Endring av risikoklassifisering i løpet av kundeforholdet, vil gjøre segregeringen enda vanskeligere i praksis.

Etter GDPR skal kunder informeres om hvor lenge personopplysningene oppbevares. Dette gjøres i dag via standardisert dokumentasjon som forretningsvilkår og personvernerklæring. En differensiering av lagringstid for høyrisikokunder antas også å innebære økt ressursbruk, forutsatt at de aktuelle høyrisikokundene separat må opplyses om utvidet lagringstid. Dersom risikoklassifiseringen endres underveis, antas det at kunden også skal ha beskjed om forlenget/forkortet lagringstid.

Det bemerkes at det i enkelte tilfeller kan være uheldig å opplyse kunder om utvidet lagringstid; dvs at de anses som «høyrisikokunder».

Notat fra Finans Norge

VPPFF støtter forslaget om unntak fra taushetsplikten ved utveksling av nødvendige kundeopplysninger med utenlandsk rapporteringspliktige innenfor samme profesjonskategori.

Med vennlig hilsen

Verdipapirforetakenes Forbund

Angela Nygaard
juridisk direktør